

7/17090

G.K. 12

T.C.
AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 81625851-610- 1031
Konu : Soru Önergesi (7/17090)

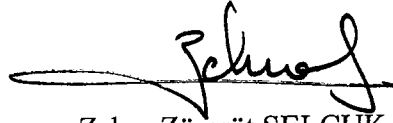
18.1082020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 13.09.2019 tarihli ve 527655 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/17090 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Zehra Zümrüt SELÇUK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

İzmir Milletvekili Sayın Serpil **KEMALBAY PEKGÖZEGÜ**'ne Ait 7/17090 Esas Numaralı
Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Üyesi bulunduğumuz Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) beklentileri, AB normları ile 2010 Anayasa değişiklikleri göz önünde bulundurularak, sivil toplum örgütlerinin büyük oranda uzlaşısı ile hazırlanan 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu 18.10.2012 tarihinde kabul edilerek 07.11.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ile sendikaların kuruluş usulü formalitelerden arındırılarak kolaylaştırılmış, sendika kurucusu olmak için aranan Türkçe okuryazar olma, Türk vatandaşı olma ve işkolunda fiilen çalışma şartları kaldırılmış, sendikalara üyelik ve üyelikten çekilmeye noter koşulu kaldırılarak, e-devlet sistemine geçilmiş, 15 yaşını dolduranlara sendikaya üyelik hakkı tanınarak asgari çalışma yaşı ile uyumlu hale getirilmiş, aynı işkolunda birden fazla işverene bağlı olarak çalışan işçilere, birden çok sendikaya üye olma hakkı getirilmiş, işyeri sendika temsilcilerinin ve sendika yöneticilerinin güvenceleri artırılmış, işçilerin sendikaya ödeyeceği aidat miktarı, sendikaların tüzüklerine bırakılmış, işçinin işsiz kalması durumunda, bir yıl boyunca sendika üyeliğinin devamı sağlanmış, sendika ve konfederasyonlara, uluslararası işçi ve işveren kuruluşlarının kurucusu olabilme, üye ve temsilci gönderebilme, dış temsilcilik açabilme hakkı tanınmış, sendikalara, faaliyetlerini serbestçe kendi tüzükleriyle belirleme hakkı tanınmış ve yöneticilerin kişisel sorumluluğu ilkesi benimsenerek, sendika tüzel kişiliğinin korunması esas alınmıştır.

6356 sayılı Kanunun "Sendika üyeliği ve üyeliğin kazanılması" başlıklı 17 nci maddesinin birinci fıkrasında, on beş yaşını dolduran ve bu Kanun hükümlerine göre işçi sayılanların, işçi sendikalarına üye olabilecekleri, sendikaya üye olmanın serbest olduğu, hiç kimsenin sendikaya üye olmaya veya olmamaya zorlanamayacağı, bir işyerinde yardımcı işlerde çalışan işçilerin, işyerinin girdiği işkolunda kurulu bir sendikaya üye olabilecekleri; 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında, sendikaya üyeliğin, Bakanlıkça sağlanacak elektronik başvuru sistemine e-Devlet kapısı üzerinden üyelik başvurusunda bulunulması ve sendika tüzüğünde belirlenen yetkili organın kabulü ile e-Devlet kapısı üzerinden kazanılacağı hükme bağlanmıştır.

Kanun maddesinden, gerekli şartları taşıyanların istedikleri sendikaya üye olabilecekleri; istemeyenlerin ise üye olmayacakları veya üyelikten çekilebilecekleri anlaşılmaktadır.

Yine Kanunun "Sendika özgürlüğünün güvencesi" başlıklı 25 inci maddesinde, işçilerin işe alınmaları; belli bir sendikaya girmeleri veya girmemeleri, belli bir sendikadaki üyeliği sürdürmeleri veya üyelikten çekilmeleri veya herhangi bir sendikaya üye olmaları veya olmamaları şartına bağlı tutulamayacağı, işverenin, bir sendikaya üye olan işçilerle sendika üyesi olmayan işçiler veya ayrı sendikalara üye olan işçiler arasında, çalışma şartları veya çalıştırmaya son verilmesi bakımından herhangi bir ayırım yapamayacağı, işçilerin, sendikaya üye olmaları veya olmamaları, iş saatleri dışında veya işverenin izni ile iş saatleri içinde işçi kuruluşlarının faaliyetlerine katılmaları veya sendikal faaliyette bulunmalarından dolayı işten çıkarılamayacağı veya farklı işleme tabi tutulamayacağı ile işverenin fesih dışında yukarıdaki fıkralara aykırı hareket etmesi hâlinde işçinin bir yıllık ücret tutarından az olmamak üzere sendikal tazminata hükmedilir.

Ayrıca 4857 sayılı İş Kanununun 18 inci maddesinde sendika üyeliği veya çalışma saatleri dışında veya işverenin rızası ile çalışma saatleri içinde sendikal faaliyetlere katılmanın iş sözleşmesinin feshi için geçerli sebep teşkil etmediği hükmü yer almaktadır. Yine aynı Kanunun 21 inci maddesi gereğince geçersiz feshin sonucu olarak işçinin başvurusu üzerine işverenin işçiye işe başlatması veya başlatmaması koşulu aranmaksızın sendikal tazminata hükmedileceği belirlenmiştir.

Diğer yandan, 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “Sendikal hakların kullanılmasının engellenmesi” başlıklı 118 inci maddesinin birinci fıkrasında, bir kimseye karşı bir sendikaya üye olmaya veya olmamaya, sendikanın faaliyetlerine katılmaya veya katılmamaya, sendikadan veya sendika yönetimindeki görevinden ayrılmaya zorlamak amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişinin, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılacağı; ikinci fıkrasında da, cebir veya tehdit kullanılarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla bir sendikanın faaliyetlerinin engellenmesi halinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunacağı kuralına yer verilmiştir.

Bu itibarla, hükümetimiz döneminde yukarıda yer verilen yasal güvenceler kabul edilerek, hayata geçirilmiştir.